

آبونه شرائطی

داخلی، خارجی، هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آتی آیلنی
(۱۳۰) غروشدر.

نسخه سی ۱۰ غروش،
سنه لکی ۵۲ نسخه در

اداره خانه

باب عالی جاده سنه دایره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی بشیندر

مسئله موافق آثار مع المنوبه
قبول اولتور، درج ایدلهین
یازیر اعاده اولونماز

کتابخانه

۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لاق مجموعه اسلامیه در

باش محرر صاحب و مدیر مسئول

اشرف اربیب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم محمد عاکف

اخطارات

ادرس تبدیلنده آبرجه بش
فروش کوندرملیدر

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه صره
نوسرونی محتوی بولنسی لازما

مالک اجنبیه ایچون آبون
اولانلرک آدرسلرینک فرانسه
جده یازلسی رجا اولتور.

پاره کوندردلنکی زمان نه یه دائر
اولدیغنک واضحعا بیلدیرلمسی
رجا اولتور.

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

اسلامك انقيادي ، اسلامك سوڌاي مسالتي انجق جناب حقو و جناب حقو عصيان معناسي متضمن بولغيان خصوصاً منحصراً در .
خلاصه عندالله دين مرضي اولان اسلام ، هرچه باد آباد انقياد و كور كورينه اطاعت دينك اوليويوب آنجق جناب حق جل و علايه انقياد معاسنه راجع اولديغندن نزد الهيدو حق اولان شيلره انقياد ايدررك اهل حق ايله كمال مصافات و مسالمت اوزره يانسانمق واهواء و تشهيات باطله دن اجتناب ايدررك ارباب اهواء و تشهيات قارشى مجاهده ده بولونمق و جداننه منجر اولور .

بو وجداني تعبير آخرله حق پرستلك ديهه تلخيص ايدو بيليرز .
حق مطلق اولان جناب اللهك وجدانيتمنه ايمان ايله منفاد اولان بر وجدان حقايقه كندى نقطه نظرينه كوره دكل ، نظر الهى به كوره بر قيمت ويرر و بو قيمتي حائر هر هاندى بر امر حقى انكار و اهمال دن حيا ايدر . و بنسائ عليه حب حق و حقيقت يرلشمش اولان قابلرده تعصبه يرده قالماز . (هو الذى ارسل رسوله بالهدى و دين الحق) آيتنده دين حقو اضافتي بو نقطه نظرى ده مشهر در . بوكا بناه دركه قرآن عظيم الشان (يا اهل الكتاب لم تلبسون الحق بالباطل و تكتُمون الحق و انتم تعلمون) ، (يا اهل الكتاب لا تغلوا فى دينكم غير الحق) ، (يا اهل الكتاب لا تغلوا فى دينكم و لا تقولوا على الله الا الحق) و امثال آيتنده غلو و تعصبى ذم و منع ايلش و يالكز حقه اصرارى توصيه ايلشدر . اسلام خير محضى دائماً حقه طائمشدر . حق اولميان شيدو خير كوزه نمه مشدر . كذلك اسلام حق و خيره مستند اولميان منفعللى ، منفعت دكل ، مضرت بيله مشدر . بو نقطه نظرى آيتنده كي مباحثه ده ابي آكلابه بيايرز .

دين اسلامك معنای فاضلی و فائده سی ايله تعريفی

بالاده اسلامك معنای لغويى ايله اديان سه الفيه دخى شامل اولان مباديى يعنى معنای عامى اعتباريله حقيقتى كوردك . شيمدى ده اك معروف و الكخاص معناسي و فائده سي نقطه نظرندن تعريفى آكلابه لم . اصل دين اسلام ، نم آيهيه ايسال ايله ين طريق مستقيم در . بو تعريف سورة فاتحه دن بالصراحه آكلاشيله مقدمه در . قرآن عظيم الشانك ارشاد و تبليغ بيوره جنى دينك اك مهم اساسلى ، ام الكتاب اولان سورة فاتحه ده بر بادي علميه طرزنده اراده بوورلش و بو مبانه تعريفنده اشارت ايدلشدر :

شو مشهور من اولان و هربرى بر مدت معينه اينجده ابراز وجود ايتدكدن صوكره بر نظام آلتنده تدريجاً تكمل ايتدكده و بالآخره منهم اولمقده بولنان و ينه هربرى بو تحولاتيله نرم ايچون بر واسطه علم تشكيل ايله ين عالمك يعنى موجودات محسوسه نك و بولنر مياننده بالخاصه ذى العقول اولان انسانلرك مبدأ و مرجع وجودى ، خالقى ،

مالك و مريسي اولان بر الله واردر . بوتون بو عوالم كندى لكرندن دكل ، آنك خالق و ايجاديله وجوده كابر و آنك تربيه سيله كاله ينشبير و ينه آنك تصرفيله زائل اولور كيدر . و هيچ برشى آنك ملكندن خروج ايدو من . بويله رب العالمين اولان جناب اللهك اسماء و صفات كاليه سي واردر . از جمله الله (رحمن) در ، بتون مخلوقاتنه ابتداء العام و احسان ايلر ، هيچ برى تفريق ايله من . جناب الله (رحيم) در . عقل و فكر و اراده ايله مختار و حر اوله رق ياراندني انسانلره و بره جى نعمتلى سى و كسبلرى قانونلرينه ربط ايلش اولمقده انتها بولنر اخيار و اراده لرى صرف ايتدكلى اينن كامله ، اعمال حسنه به كوره مكافاة العام و احسان ايلر . هم ده جناب الله (مالك يوم الدين) اونك استقباله بر يوم مكافات و مجازاتى واردر . و اوكونك يكانه مالكي كندى سييدر . اوراده انسانلرى مسئول ايدر . كسب و عمللريله ابراز لياقت ايدنلره انعام ايتديكى كى ، ايدو مئلى ده معاقبه و تجزيه ايلر . ايسته بوتون تعظيما كامله و تقدسات تامه ، حمد و شكر و ثنا آنجق آكا مخصوصدر . انسانلر هيچ بر شينه عرض ذلت و افتقار ايتملى ، بوتون تعظيم و تحميدى جناب الله نصر ايتليدر .

و يارب عبوديت و عبادت دينيان خضوع تام و تعظيم كاملى انجق سكا بايرز ، انجق سندن استعانه ايدو رز . و ديملى و بونى هم فعلاً ، هم قولاً اجرا و اشاعه ايليدر . وجدانلره بو روح اصلى بي غرس ايتدكدن و بو بولده بوتون تظاهرانى تأمين ايلدكدن صكره رحمت الهيه به نائل و نم غير متناهيه به واصل ايدو جك طريق مستقيمه هدايتى جناب الله دن ايسته مى . يارب ، بزي ، غضبه اوغرا يانلرك ، ضلالتنده قانلرك دكل ، نائل نعمت اولانلرك طريقه ، طريق مستقيمه هدايت ايله دطاسنى عرض ايتليدر . و مآلى تليم بو بوران سورة فاتحه ده كي (الصراط المستقيم صراط الذين انعمت عليهم) ايتلى ذكر اولونان تعريفى صراحه كوسترمنش و دين و شريعت اسلاميه دن عبارت بولونان بو طريق مستقيم ، بوتون قرآن عظيم الشانده ، بده احاديث نبويه تفصيل ايدلشدر .

محمد حمدي

موعظه

اعيان رئيس محترمي فاضل شهير مصطفی حاصم افندی حضرتلرينك رمضان شريفك ۲۳ نجى كوني ايكنديدن صوكره نور عثمانيه جامع شريفنده بره وعظه اراد بوور و جملرني غزله لره او قویان ذوات ده ايكنديدن اول فوج فوج جامعه شتابان اوياورلردى . نماز وقى حلول ايتديكى زمان جامع قابوره قدر طولمشيدى . پك چوق ذوات بر بوله مایه رق طيشاریده بکله بورلردى . نمازی متعاقب جماعت او قدر

حق هیچ کیمسه نك عبادتہ محتاج دكلدر ، او ، غنى عن العالمين در ،
السانلره امر ايتديكي شيلرك بوتون فائده بي تامييه تطبيق اينلره
وانلرك جوارنده بولونالره عائددر .

الله شريعت سبحانيه لرنده ابكي اساس امر ايدبور : ۱) شمار
الهييه حرمت ، ۲) مخلوقات سبحانيه شفقت . كلمه توحيد شعائر
الهيه نك باشنده در . اذان محمدى شعائر الهيته باشنده در . نماز ،
قرآن ، رسول كبريا ... بولنده شعائر الهيته باشنده در . بولرك
هره انكيسته اولورسه اولسون هر مسلمانك جدا ، قلباً ، صاحبندن
طراغہ قدر حرمت اجمعي وسيله فوز وفلاحى ، باعث سعادتيدر .
بولره ناصيل حرمت ايديبير ؟ شريعت جليله من هر موطنده ،
هركاره بزم ايچون سعادت ورحمت اوله حق خصوصياتى سويلشدر .
مثلا اذان اولور . بز المزده سيفاره ، آهزمزده ناركيله ، ايق ياق
اوستنه آثار اولوروروز . بواولورجى ؟ بادشاهك سلامى كلنجه ايافته
قبول ايدرز . اذان محمدى ايسه دينك سسي در ، علوى ترانسيدر .
اذان اللهك حضورنده يوز سورمه به دعوت ايديسور . اويله ايسه
بوتون مسلمانلر بوكا حرمت ايدر . جان قولاغيله ديكله يرك ، نشرح
اولور .

صوكره مخلوقاته شفقت . الله هرشيدہ حسن معاملہ امر ايتمشدر .
حق محاربه ده دشمن اولدوروركن بيله اك خفيف بصورتده اولدورمك ،
حتي اكلى مباح اولان حيوانى ذبح ايدركن پياغى كسكين اولاق آداب
مخصوصه استنبيه دندر . اسلام اويله بردين دركه عواطفى انسانلره منحصر
قالمايورده بوتون حيواناتده شامل اوليور .

ايشته بونك باشليجه ميني اللهك كتابى ، بيغمبرك حديثى و بوندى
استنباط اولونه رقى علمانك اجماعى ، فقهانك قياسى در . شيمدى بر
حديث شريف شرح ايديبورم . حديث ايكي درلودر : ريسى قدسى ، تمبر
آخرله حديث الهى در . ديكرى ده . حديث نبويدر . هرايكيسى ده رسول
الله صلى الله عليه وسلم افنديرك لسان حكمت بيان محمديلرندن صادر
اولمشدر . آنجق ريسى خصوصيات دينيه دن اولدينى صورتده وحيه
مستند اوله رقى طوغرودن طوغرويه طرف محمديلدن سويلنمش . ديكرى
طرف آهيدن و كالتيه مشابه بر طرزده ينه جانب رسالتناهيدين ايراد
بويورلشدر . علما بو قسم حتمده معناسى الله تعالى خضر تلى جانبدن ،
لفظى حضرت بيغمبر عليه السلام طرفندن وارد اولور دييور . عرض
ايدجكم حديث بو قسم دندر .

(باعبادى) اى قولارم ا بو تعبيردن كيملى آكلايوروز ؟ بوتون
انسانلرى مى اخير ، بوتون انسانلر ، قولار دكلدر ، آثار مخلوقا در . قولار ،
دين و ايمانى اولانلر ، الله ، بيغمبره اعتقادى اولانلر در . ديندن ،
ايماندن محروم اولان ، الله اعتقاد ايمهن ، بيغمبرى طائيفيان كيمسهر ،
اللهك قولى دكل ؛ مخلوقا تيدر . السائللك حكيمى اولان ايمانى وجدانته
يرلشديرلر ، بكا عبوديته كسب شان و شرف ايتمش اولانلر (انى حرمت

چوغلدى كه عفا لار طولدينى كى برچوق ذواتده اولورده حق بر بوله .
ماهرق ايافته ديكله يورلدى . جماعتك اكثرينتى منور مسلمانلر تشكىل
ايتديكى وماين هايون اركانندن بعض ذوات كرامتده جماعت آرسنده
بولونديقرى كور بويوردى . بياض جبهه سيله ، قار كى صفاليه ، جوال
نظر ليله كرسيدن بوتون جماعتك انظار دقتى جلب ايدن مشاراليه
حضر تلى دعان متعاقب كور سيله اهوز و بسيله چكارك عربجه بر
مقدمه دن صوكره . يا عبادى انى حرمت الظلم على نفسى فجهانته محرما
بينكم فلا تظالموا يا عبادى كللكم ضال الامن هديته فاستهدوني اهدكم .
يا عبادى كللكم جاع الا من اطعمته فاستطعموني اطعمكم ، يا عبادى
كللكم بار الا من كسوته فاستكسونى اككم ... الى آخره ...
حديث قديسى اولقوديلر . كوچوك بروقه دن صوكره بويوك بر
بلاغت وسلاستله خطابه سنه بانلاديلر :

هر مسلمانك معلوميدر كه الله عظيم الشان انسانلرى ارشاد ايچون ،
دنيا و آخرته سعادت ايصال ايچون ازمنه مختلفه و امكه متمده ده
برچوق انبياي كرام كوندريش . بصورتله انسانلره بويوك لطف
واحسانده بولونمشدر . ايشته او انبياي عظامك لاصو كى اولق و شريعت مبعجه
احديه سى قيامت كونه قدر باقى قالمق اوزره بيك اوچيوز سنه اول
مكه مكرمه ده محمد بن عبدالله عليه الصلوة والسلام افنديزى كوندر .
مشدر . بزه حضرت محمد صلى الله عليه وسلم واسطه سيله ايكي نوع
تبليغ الهيته بولونمشدر : ريسى متواتر آرزو واصل اولان ، حافظلر مذك
وجدانلر نده ، قلبلر نده محفوظ ، مصحفلر مزده يازيل بولونان ، حرمتله
اولر مزده بولونديريلان قرآن عظيم الشان . ديكرى ده حضرت رسول
عليه السلام ه وما ينطق عن الهوى ان هو الا وحى بوحى و فرمان
جليليله شريعت احديه سنه منطبق اولان هر حكيمى ، هر بيانى ، هر فائده سى
وحى الهى به مستند بولونان حضرت بيغمبرك حديث شريفى . ايشته بز
هر نه وقت قرآن ميني بر المزده ، حديث شريفى ده اونك يانى باشنده
طوقار و آندن استنباط اولونان ، اكلاشيلان احكام دينيه به درت ال
ايله يايشيسرق دنيا و آخرته مسعود اولوروز .

تاريخ اسلامه بر كره نظر ايدلم ، دنيا نك مختلف قطعاتنده ، مختلف
زمانلرده برچوق مسلمان حكومتلى تاسس ايتمش . اولر هر نه زمان
احكام دينيه به رعابتكار اولمشلر مسعود اولمشلر . هر نه زمان كرك
حكوتى ، كرك اهائيسى دپنده ضعف آتارى كوستر مه به اسلام مشلر سه
مهور اولمشلر . هر يمتدن هر زمته دوچار اوله رقى كوك برنده يرك دينيه
كچمشلر .

شونى بيلمليدر كه جناب رب العالمينك انسانلره تبليغ احكام اجمعي
بزم عبادت مزه محتاج اولمشندن طولايى دكلدر . (والله على الناس حجج
البيت من استطاع اليه سبيلا ومن كفر فان الله غنى عن العالمين) .
حق تعالى حضرتلى اهل اسلامدن قدرتى كتابت ايدنلره حجج شريفى
فرض ايتشدر . بونى ايضا ايدن كندى سعادتته خدمت ايدر . جناب

الظلم علی نفسی) بن کندمه ظلمی حرام قیلیم . یعنی ذات پاک احدیتم
 ظلمدن منزہ ، متعالی ، مقدسدر . بندن ذره قدر ظلم صادر اولماز ،
 اوله ماز . غرابت شوراده درکه الیهدن ظلم صادر اولماز دکل ، اوله ماز .
 چونکه ظلم نایه دیرلر ؟ غیرک حقوقنه تجاوز ، بر شینه لایق اولدینی
 موقفه چیقاریق ، دنیاوه و آخرتده الیهدن باشقه هیچ کیمسه نیک ملکی
 وارمیدر ؟ خلعت ، ایجاد ، ابقاء مرشی ملک الیهدر . جناب حق مرنه
 یاپارسه کندی ملک مطلق اوزرنده بر تصرفیدر . بناء علیه جناب
 حقسه قیاس ایله غیرده برحق یوقدرکه آکا تجاوز ایتمی ممکن اوله بیلسون
 شوحالده جناب حقندن ظلم صادر اولسی ، تصور اوله ماز .

حال بوکه شکل ظلمده کوروله بیله جک حالات دخی اولماز .
 (فن بعمل مثقال ذره خیراً یر) هر هانکی بر کیمسه ذره آفرینی
 بر ایلیک یاپارسه اونک هند الیهدر مکافات زائل اولماز . خیر یایق
 مسعود اولق دیمکدر . اگر ایلیک یاپان کیمسه نیک مکافات بعضاً و بر یله مش
 اولق لازم کلسه یدی صوره و شکلا ظلمه شیه اوله بیلیردی . حال بوکه
 قرآن عظیم الشان بونک دخی اولماه جننی بیلیدیر یور .

عبادت بویوک بر نمتدر آنک ایچون شیخ غالب دیورکه :
 کیرنلر خانقاه اولیایه بوتون دعوتیدر ، غالب ، صفایه
 صاقین ظاهرده قاله آلدانیرسک قومازلر یوقسه وار مارلر صانیرسک
 جامعه کیردک ، خانقاه اولیایه کیردک ، هر هانکی بر عبادتگاهه کیردک ، بو
 بر مظهریتدر . بوندن طولای جناب حقسه شکر ایتمک لازمدر .

کیرمه ، ینار خلقت و فطرت اصلیه لری سوء استعمال ایتمش بولونمادن
 طولای حضور آلهی به کیرمه به لیاقتلری اولمازلردر . بن جامعه کیرم
 دییه نیک عقلمنه شایسیم . لغمی انوایله مجالس کبرایه لته کیریلر . انسانلرک
 سیئات اخلاقیه سی اوله سرداردرکه او اوساخ وزرنده ایکن الله اونلری
 قابوسنه صوفرز . جامعه کیره بیلمک ، اوشرفه مظهر اوله یلمک اللهک
 بویوک بر لطفی ، بویوک بر احسانی در .

(اذ حرمت الظلم علی نفسی) بن ظلمدن منزہ ، مقدس ، متعالی
 ذوالجلال والا کرام (فجماعته محرماً یدیکم) و ظلمی سزک آره کزده حرام
 قیلیم . (فلا تظالموا) شوخالده یکدیگر بکزه قارشو ظلم ایتمکیز . (الظالم
 ظلمات یوم القیامه) بر بریکزه قارشو هر سزکزه ، ناموسکزه ، حقوق
 مالیه و شرفکزه تعرض ایله ظلم ایتمه بیکنر . چونکه ظلم افرادی محو
 ایستیکی کی قوامی ده . یشان ایدر . (وماکان ربک ایلمک القری بظلم و هالها
 مصلحون) بر ملک که اهالیسی ، آنی تشکیل ایدن هیئت اجتماعیه . صلح
 بولوندقجه کافرده اولسملر الله املکتی بیقماز . کفرلرندن طولای
 جزالری آخرتده چکرلر . فقط ظلم (بیت الظالم خراب) حکمنجه
 دنیاوی ده بیقار .

ظلمک سیئتندن ، شامندن بریسی ده الله ظالملردن هیچ بر وقت
 پیغمبر کوندرمه مشدر . (لایسأل عهدهی الظالمین) عهد الهی به ظالملر

فائل اولمازلر ، پیغمبرلر ایچنده هیچ بر ظالم یوقدر . ظالم مرتبه
 ولایتندن دو شمشدر . (والله لایحب الظالمین)
 ظالمک دنیاوی ده یوقدر . (بیت الظالم خراب) اوندی یاشایه ماز .
 بش اون کون یشان کی کورونور . فقط دنیاک اوجی اوزوندر .
 (الظالم من شیم النفوس فان تجرد - ذاعفة فلمسلة لا یظلم) ظالم ، غیرک
 حقوقنه تجاوز ، طبیعت بشریه ده بر خسته لقدر . بر آدمی اهل عفت کورورسک
 بیل که بر سببی واردر . اخلاق عمومییه طوطان شیردن بریسی افکار
 عمومییه و ملکک محصله اخلاقیه سیدر .

السان ، نسوب اولدینی جمعیتک هیئت عمومییه سنک بر نوع محکومیدر .
 هر جمعیتک اطوار و اخلاق عمومییه سنک محصله سی بر حال واردر که اونک
 خارچنده هیچ بر فرد . یاشایه ماز . مثلاً اوروپانک بعض مملکتلر زنده
 ارککلر همامه چیبلق کیرلر . او مملکتک عادت بویله . فقط سوقاغه
 چیقنجه چورانی بیله چیقارده ماز .

کل بزم ملکته . بزم هیئت اجتماعیه منزہ . نسوب بعض کسه لر ، رمضانده
 تراموا یدر ، زنده ، واپورده شوراده بوراده چیقارده یورنکزه
 صوقارلر . دیمک که بو آدملرک بر آوروپالی کی منسوب اولدینی جمعیه
 حرمتی یوقدر . و منسوب اولدینی جمعیتک ده محصله سی او حرمتی
 و بره جک درجه ده دکدر . قباحت شوفعلیه ، منسوب اولدینی جمعیتک
 و کندی سنک دینی استخفاف ایتمش اولان کسه لرده می ، یوقسه او کیلری
 آغوشنده پرورده ایدن مملکتکده می ؟ او حال مملکتک بر خصلتک نتیجه -
 سیدر که خلاق تربیه سزلیکدن قورقار ، اوتانیرده مخالف ادب
 حرکتده بولونماز .

ایکنجیسی هر مملکتک قانون مدنی سیدر . جزا قانونلری ، حقوق
 قانونلری وار . انسانلر آداب عمومییه مخالف حرکتده بولوندینی تقدیرده
 محکمه به سوق بولونه جننی قورقوسیه فنالقی یایما یور .

برده انسانلرک ، پاک وزیه انسانلرک وجدانیدر . کندندن اوتانیرده
 فنالقی ایتمز . مثلاً سوقاغه کنج و کوزل بر قادین کورونجه باشی اکر ، فنا
 نظرله باقرز . دوشونور که بوریسنک یا همشیره می ، یا حرمی ، یا خود
 قیزیدر . بنم همشیره می . بنم حریم ، بنم قیزم سوقاغه چیقنجه اوکا بویله
 بر کوزله باقسملر بن بونی قبول ایدم ، متأثر اولورم . او حالده کندی
 عالم حقیقه قبول ایتمدیکم بر شینی باشقملرینک عالمه سنه روا کورمک
 وجدان سزاقدر ، در و اوتامق لازم کلدیکنی آکلار . بونی خاطرینه
 کتیره رک باقمماز ، بالمکس کندی هیئت اجتماعیه سنه منسوب قادیسترلی
 او حالده کوردکجه ، متأثر اولور . چونکه اونلر چوقهدر . بر برنی کورمکله
 او حالده دو شمشدر . اونلری دوشدکلی چوقوردن چیقارمق بوتون
 هیئت اجتماعیه عائد بر وظیفه در . اونلر فنا نظرله باقق دکل ، اونلری
 اصلاح ایتمک ایجاب ایدر . اونلر آکلانق اقتضا ایدر که : بوحاکم خانلق
 شرفیه اصلا مناسبتی یوقدر .

قادیلرک سویروتی قسمی انجق بویله قیافتلرده کیرر دنیاک هر

ی رنده آغیر خاعلو وقور کزرلر ، آجیقلاق صاچیقاقدن توقی ایدرلر . ایشته بونلری اونلرک انظار عبرتسه وضع ایدرک اونلری اصلاح ایتمک اقتضا ایدر ،

دردنجهسی الله قورقوبیدر . (ان الله سریع الحساب) ، (ان الله شدید العتاب) آیتلری وامثالی نصوص شرعییه دوشونور . بریوم جزاء بر یوم بعث وانشور اولدینقی تفکر ایدر . انسان اوکون خیر و شر بتون افعالک حساسنی ویره جک . هر کس اوله جک . و هر اولن دیرله جکدر .

فقط شو صولک ایکسی یعنی الله قورقوسبیل طهارت وجدانیه هر کسک کاری دکدر . انسانلر هر زده جمعیت حالده باشارلرسه رحکومت تأسیس ایتملردر . و بوسایه ده انسانلرک یکدیگرینه قارشى تجوزنی منع ایتمک ، بر صلاح عدالت تأسیس ایتمک ممکن اوله یلمشدر .

حکومت ایینی قسمدر . بریسی حکومت دینه ، دیکری حکومت عقلیه . حکومت دینه حکومت مخلتفه اسلامییه ایله حکومت عثمانیه تک تأسیس ایلدیکی حکومت محمدیه در . حکومت عقلیه ده مملکتک العاقل ، المعلوماتلی ، الذکی ومدبر آدملری طوبلانیر ، خلقک آرزوسنی دوشونور ، قانون یاپارلر . حکومت دینه تک قانونی الله یامشدر . نه وقت انسانلر قانون عدالتی زیایه جفزدیرلرسه حکومت دینه دن چیقمش اولورلر . عدالتک اساسلری الله تمین بیورمشدر ، انسانلرک حقیقی فلاح وسعادتلرینی تأمین ایتمک ایستیاملراو دأره دن چیقمازلر .

— او حالده مبعوثان واعیانک قانون یاپلری دوشور اوله یاپیری ؟ سؤالی وارد اوله بیلیر . اوت اونلر قانون یاپورلر . فقط یابدقلمی قانونلر شرع الهی یه مستند اولیق ، اورایه ارجاع ایدیلک صورتیه یاپیایرسه معتبر اولور . قانون اساسیمز بویله دیبور . احکام شرعییه ، ارجاع ایدرک قانونلر وضع ایلیه جکیز . بونک خلافتده کی قانونلر معتبر دکدر . اگر قانون اساسی وارسه ، قانون اساسینک بر ماده سنک الغاسی ده جائز دکلسه بوقانونه ، غایر مواد بالطبع معتبر اولماق لازمدر . مبعوثان واعیانک قواعد و دساتیر دینه خلافتده وضع ایتدیکی قانونلر هیچدر . اسلاف زمانده دولترک شوکتی هب احکام الهیه یه کوره حرکت اولونفسندن ایلری کلپوردی . سوآره لری او احکامدن تبعاد ایتدیجه انحطاط و پریشانلق یوز کوستره ی . مسلمان حکومتلر انحق احکام الهیه ایله اجرای حکومت و عدالت ایدرلر . (ومن لم یحکم بما انزل الله فالولک هم الظالمون . ومن لم یحکم بما انزل الله فالولک هم الکافرون . ومن لم یحکم بما انزل الله فالولک هم الفاسقون) اللهک امریله حکم ایتمیلر ظالمدر ، فاسقدر . بونلر یرک دینه کچر . او حالده بویله یاپمازساقی اللهک لعنت ایتدیکی ظالمدر دز . بزم کبی بر حکومت اسلامییه قوانین اداریه سنی دساتیر اسلامییه دن استخراج ایتمک لازم کلیر . فقط مع الاسف عصرلردن بری حکومت هب جاهلر اننه دوشمش . رأس اداره یه کچلر مسلمانلنی اهل ایتملر . قوانین شرعییه یی

بر طرفه بر اقرق هوائی و کفی قانونلر وضع ایتدیله ، بو آدملر کندیلرنی مدافعه مقصدیه شریعتده بری اولمابان قانونلری باشقه مملکتلرده تجر به ایدیلرک محسناتی کورولدیکی جهتله قبول ایتدیکلرنی سوبله سله رده حکمی یوقدر . چونکه قرآن عظیم (فان لم یستجیبوا لک فاعلم انما یتبعون اهوایهم) حیدم سکا استجاب ایتلرسه بیل که هوایرینه اتباع ایلورلر . شو قدرکه بومتابعده تاویل طریقه صابارلر . بوسورتیه مملکتده بر ایکنک حصوله کلش . شیخ الاسلام ایله صدر اعظم باشقه باشقه فکرلر ، باشقه باشقه بر لیدرله حرکت ایتملر . هبیج رزمان شیخ الاسلام ایله صدر اعظمک هر مسئله ده عینی یولده ایتدیکنی کورمک نصیب اولمادی . قما قفه ویره رک شو مسلمان حکومتنی حقیقی رحکومت اسلامییه حانه قوه لم دیه جایشدقلمی کورمک نه بخیارلقدر .

حال بوکه دیکر ملتدره ، مثلاً یونانستانده رئیس روحانی ایله باش وکیلی دائماً برانکه ، دائماً قفسا قفایه حرکت ایدر بر حالده کورورسکیز . زده ده بوابکی رئیسک عینی فکرله عینی غایه یه متماثل مقدمات ایله نتیجه یه طوغور کندیلرنی کوردیکنز زمان مملکتک قورنوله جنبه یئانیرز . و او وقت ملتک صاحب ایمان ، ناموس و وجدان ، رقت قلب اربابندن مترک کتله عظیمه نی ارقه لرنده بورورلر . چونکه حق یولی بردر . باطله سلوک ایدیلنججه افکار و آراء تشنه اوضهار . فرق واحزابک ظهوری ده باشلیجه بوندن نشئت ایدر .

عقلمز وارسه عامای دینزه حرمت ایدلم . بن کندیمی علمای دیندن صایه نام . حدم دکدر . آغلارم بو مملکتکه که بدانی بنم کبی آدهاره بر اقدی . ملتک رهبرلری آرسنده بن کندیمی الله اهمقمز بر حالده بولیدم ، بنی کواکده بر اقدحق بر جوق علمامز میدانه چیقه ییدی مملکت مسعوددر ، دیردم . فقط مع التأسف ملت رهبرک ایدنلر دین اسلام معلوماتندن باشقه هر شی او قوانان مکتبلرده یقشش ذوات ا شو حالده معارفی ده معارف اسلامییه یایمک یولنه باقم . بو مملکتک اللهم والک من دردی بودر . معارف صولا زمانلرده بوزولدی دینه نلری تصیر البصر کورورم . بن کندیمی بیلدم بیلدی معارف بوزوقدر . هانکی مکتبده منتظم جامع ، منتظم موصلملر ، منتظم امام کوردیکنز ؟ چو جقارمنی اللرینه تودیع ایتدیکنز آدملر مسلمانلقدن ا کلامازلرکه ، اونوردن فیضدار اولمازلرکه اوکا کوره بر تربیه و یرمه یه جایشمونلر . قیامتق قوبدی ، شو اوروج مسئله سنی بر نظامنه قونجیه قدر . شیخ الاسلام اوغراشدی ، بن اوغراشدم ، شو اوروج مسئله سنی حل ایدلمده سو قاقلرده ، شوراده بوراده علناً نقض سیام رذالنی قالمسون ، دیه . ایشته حکومتک و کلاسی ، وزراسی قرارده بوردیله . سوکره برده باقپورز که کوچک ضابط مکتبده رسماً یمک چیقیور . بری بکا کلدی ده اغلایه اغلایه سوبلیدی ، شکایت ایتدی . اگر او مکتبک قوماندانی احکام شرعییه یی بیاسه ییدی اوکا حرمتی اولسه ییدی البته بویله یاپمازدی . دیمک که احکام اسلامییه دن خبردار دکل . واقعا

معدرتی اولانلر اوروج طونماز . فقط اومعدرتی کیم تعیین ایدم چک؟
 طیب حاذق غیر مسلم ظالم الفسق الحیق بونی تعیین ایدم بیلیر . مسلمان
 اوله حق ، حذافتی اوله حق ، فسقی ظالم کیمسندن اولم یه حق . بویله
 برطیب معاینه ایدم چک؟ ضیفک ور ، خسته سک ، اوروج طونارسک
 تهلکینی داعی اولور دییه چک . اوندن صکره ییه بیله چک . چونکه
 مسلم اولم زسه نظر نده اوروج کیمتی یوق . دینه اعتنا ایدم چک آدمک
 سوزی البته معتبردر . اما دینه اهمیت ویرمه یین آدم اولک کیمتی
 آ کلماز که . .

اونک ایچون مکتبلی اهلنه تودایع ایتک لازمدر . هانکییز ،
 هانکی اولاد بابایی مکتبه کتدی ده : «مدیرک ، بزم چوجق شورایه
 دوام ایدر . جوجقاره ناصل تربیه ویررسکیز؟ دینی ، دنیا سنی
 اوکره تیورمیکیز؟» دییه صوردی ، کیتدی کیزی؟ بوراده بر قاج بیک
 کیشی وارسکیز . سویله یکنز باقالم ، هانکی کیز کیتدی کیز ، جامی اولمان ،
 تربیه دینه یه اهمیت ویرمه یین مکتبیدن چوجق کیزی اندیکیز؟ ایچ زده
 بویله آدم یوق ایسه او حالده مکتبلی عیلامالی . مسارفک قباحی
 یوق . تمامیه قباحت بزده .

جامعالمقدس یلردر . اولره حرمت ایدم که نائل فوز و فلاح اولم .
 جامعلمرض ، نه کوزل ، نه شیرین معبدلردر . قیمت مادی و صنایع معنایی
 تقدیر ایدن فرنگلر کایورده ساعتلرجه سیر ایدرک حیران قالیورلر .
 بز ایسه مع التأسف بوقیمتدار معبدلر بیزک معنویاتی اکلایه مدیغمز کبی
 مادیاتی ده تقدیردن عاجز بولونیورز .

شیمدی درسدن زه حاصل اولان شی جناب حق ظلمه و ظالمه
 لعنت ایدر . اولیه ایسه شخصاً ظالم اولمایم . اداره ایدم چک بر موقمه کلانجه
 حقوق عمومیه رعایتکار اولم . امور رسمیه آره سنده ارباب مراجعتدن
 بر ذات بکا «سزک عدالتکزدن امین» دیمشدی . بن بو جمله یه
 مخاطب اولدیغ زمان قورنومدن تیره دم و اوتاندم .

عدالت صفتی... اونه دیمک؟ اونه بیوک شی ا (برآن عدالت اجرا
 ایتک یتش بیل عبادتدن اولادر) امر عدالتی اجرا ایدرکن غرضی ،
 عوضی ، منفعتی قطعاً آنه چکسک . اللهک امری بودر دیده وشونه چکسک ،
 رضاء الهی استحصال ایچین بویله باورم دییه چکسک . بن بوسن وساله
 کیردم . شو نیته ، شو شرائطله بونی یابه مادم . یابانلر شایان
 تبریکدر .

(یا عبادی کلکم ضال) هیکیز ضالانده سکنز . طریق حق هیچ

بریکز کندی کندی کیز . بوله مازسکیز . (الامن هدیه) الحیق نم مظهر ایتدی کم
 ارباب هدایت سعادت بولور . انسانلر بکره فطرت اسلامیه اوزره طوب
 خالر . (کل مولود یولد علی فطرة الاسلام ...) هر طوغان فطرت
 حقیقیه اسلامیه اوزرینه طوغان . معرفه الله ، متابعدر . شو قدر وارکه
 کوره چکی تربیه بو فطرتی افساد ایلر .

تربیه تک ایلک مأخذی عالمه در . طائله درکه انسانلری یواش یواش دیندن ده
 چیقاریر ، اخلاق سزده ایدر . واقعا هیچ کسه و اوغما دینسز اوله
 دیمز . فقط اوله بر تربیه ویررکه کیت کیده چوجق دیندن ، ایمندن
 چیقار . چوجقلمز قوشلرک قبانه طونولمسی کبی ویردی کمز تربیه ایله
 دینسز لکه طونولورلر . یوقسه ایماز فطرتده موجوددر .

هدایت الهیه قاج درلودر ؟

(وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها) اللهک هدایتی صایقه باشه چیقماز .
 لکن انواعی وارددر ، برنجی هدایتی قوای ادراکیه احسان ایتسیدر .
 الله انسانلره ایشیده چک بر قولاق ، کوره چک بر کوز ویردی کبی
 دوشونه چک برده عقل احسان ایتسیدر . عقلاً بولونمایه چق شیشی
 حسیله بیلیر . حساً بیلنمیه چک شیشی ده عقیده بولور . عظمت و جلالی
 کوسترمک ایچون بونجه دلایل بامره ، آثار ظاهره ایجاد و اقامه اولونمشدر .
 بونلره سطحی بر نظر عطف ایدوب کیمک کار عقل دکلدر .

(ان فی خلق السموات والارض واختلاف الیل والنهار . . .)

آیات اقوم یعقلون) (ومن آياته خلق السموات والارض واختلاف
 الیسنتمکم والوانکم ان فی ذلك لآیات للذالین) شوبرلرک ، کولرک
 یارادایمشنده ، کبجه تک کوندوزک یکدی کیزی تعقیب ایتسنده ، اوزو
 نلق قیصه اتق اعتباریه مدتلر بیزک بر قانون انتظام دائره سنده دکیشمه سنده
 عقل خالص احمایی ایچون نه بیوک دیسلر وارددر . صکره
 انسانلر آره سنده مختلف رنگلر ، چهره لر اولقله برابر هبسنک
 ماهیت حقیقیه سی بردر . بونه قدر تدر ، کورو کز . دنیانک ارباب علمی ،
 ارباب ثروتی انفاق ایتسیدر زهره کبی بر کوب باراته بیلیرلری ؟
 ید بین قدرت کویا بر آووج بر لانه یی فضایه فیرلنمش ده عالی بونکله
 تزین ایتش . هر هانکی سنی دکل اوصاف عمومیه سی ، یالکیز کوزلا کبی
 تحیل ایدیلسه انسانه حیرت ویره چک نیجه بدیهه لر کوزه چاربار . و
 بونک قارشوسنده مجلوب کال اولانلر «الله اکبر» دیمیزی ؟

بوقدر عظمتی شیلری خلق ایدن جناب قار مطاق کوزله کورو
 له میه چک قدر کوجک مخلوقات ده خلق بویورمشلردر . میقروب دیدیکیز
 شیلر نه بویوک اثر قدرت الهی در ا

کیم دیمش که انسان او قوی نیجه دینسز اولور ؟ بالعکس انسان
 او قود قجه ، اکلاد قجه ایمانی آرنار . فقط دینسز جه سنه او قورسه طبیعی
 واره جنی بر الحاد چوقوریدر . ایش شکل تعلیمده در . علوم و فنون
 شکل تعلیمه کوره زهر ، شکل تعلیمه کوره غذا اولور .

اللهک او چنجی هدایتی انبیاء کرام کوندر مسیدر . (اوائک لذین

قیامتہ قدر دول مختلفہ ایلہ عقد ایده جکاری معاهداتہ وضعیترینی
قوتلرینی تمامیلہ اولچلرک بچلرک ایش کورملرینی، نمونہ اولمق حکمنی
دخی احتوا ایدر .

اسلامک شوکت زمانلرنده تطبیق ایده جک احکامی اولدینی کی
ضعف زمانلرنده نہ صورتلہ حرکت ایده جکنہ دائر احکام واردر .
حضرت پیغمبر افندیمن حد یدیده آغیر شرائطی قبول ایتدی .
قوتلی اولدینی زمانلرنده یابدینی معاهدلرده واردر ، بدر خناسنده بر
جوق اسرا النمش ایدی . فدیة نجات ، مقابلده برقسمنی آزاد ایتدی .
برقسمنی ده الیقوبورق مدینہ منورہده کی چوجقلره یازی اوکره تمیلرینه
مقابلہ آزاد ایلدی . بوندن علیہ الصلوٰۃ والسلام افندیمنک معارفہ اولان
رغبت سیدلرینی پک کوزل آکلارز . البته برهیت اجتماعیلہ ایچنسه
اوقور ، یازارلرک بولونمسی وجوغالی اوہیت ایچون برقوتدر . ایشته
بونقطیلہ دخی افمل جیلہ رسالہلر ایشاد وهدایت بویورمقده در .

(یا عبادی کلکم جائع الا من اطعمته) هیکز آچسکز . بالکز
بم طویوردیغم طرفدر . دوشونلم . جهاند . بوقدر محصولات نباتیلہ
وجوانیلہ واردر که غدای بشری نی تشکیل ایدر . عجیبا اولر نہ صورتلہ
حاصل اولبور ؟ بونلر حق تمالا حضرتلرینک وضع ایلدیکی اسباب ،
وضع ایلدیکی قوانین دائرہسندہ صرف کندی تدبیرواراده سیلہ وجودہ
کلبور . وهربرسی هر برطرفدن بازار بشرہ عرض اولونیورده بر
لقمہسنگ نہ صورتلہ ، نہامکله وجودہ کلدیکنی بیلدیکنی اکمک وانواع
اطعمہ اوکره قونیور . ایشته بونامتلرک استحصالی ایچون حق تعالی حضرت
تارینک مساعده سی دائرہسندہ وحق امری ایجابیلہ چاشمالی بز .
چالیشلم ، حقک بخش ایتیمی وعد ایلدیکی نعمتلردن مستفید اوللم .
فقط نعمتی احسان ایدن ذاتی اونوتمایلم . اکا ایقای شکر ایدلم .

یا عبادی کلکم عار الا من کسوته ، هیکز چیلافسکز . بالکز
بم کیدردیکم کینمشدر . بندن ایستیک ، سزی کیدریم . انسان
دنیاہ چیلاق کلیر . فقط آنا بابا ، بونلر بولونمسه دخی بر باشقسنگ
حسب الظاهر حمایہ وخضانه سیلہ کیدریلم . بیللمی کہ حقیقتده کیدرن
اللہدر . جناب حقندن استظام واستکسا برطرفدن انلرک اسباب
حصولنہ مشروع بر صورتده توسل ایلک ، برطرفدن نعمتک حصولی
احسان خدایہ وابسته اولدینغی بیللمک صورتندہ اولور . دنیا ایچون
تجارت ، ثواب آخرت ایچون عبادت اولور .

قولارم هیکز اک منقی برذات قدر منقی اولسه کز حق تعالی
حضرتلرینک کالنه برشی علاوه ایش اولمازکز ، هیکز اک فاجر ،
اک کافر بر کیمسه قدر مبتلای فجور اولسه کز بنہ عظمت سبحانیہ دن
بر ذره ا کسيلمز . هیکز برزده جمع اولوبده هر بریکز مطلوبی
بارکاه اجدیتدن تضرع ایتسه کز وجملہ سی احسان بویورولسه بحر محیطہ
کیروب چیقان بر ایکنه نك او قوجه دکزدن کسيلمش قدر خزان
الہیہ دن برشی ا ک بيلمش کی اولور ، حتی بو تشبہ طوضرو بر تشبہ

هدی الله فہدیہم اقتده) بویلہ دلائل ظاہرہ دن و تبلیغات انیدان
استفادہ ایده مینلر حیوان مرتبہسندہ قالمش اولور .

انسان ایمان ایلہ ، عرفان ایلہ ملک اولور . ایمان و عرفاندن محروم
قالرسہ حیوانات مرتبہسندہ دوشر . حتی دها آشایدر . (الناس
معادن کمان الذهب والفضة) ناصل کہ آتون یردن چیقدینی کی استفادہ
اولور دکلددر . اوزرنده عمایات اجرا اولور ، اصلاح ایدیلمر ، برکون
کلیر ، تاج شاهی اولور . انسانده نفسنہ قارشوی مجاہدہ ایلہ ، صبر ایلہ ،
تحمل ایلہ پر لایطہ اولور . ملائکیلہ التحقاق ایدر . (ان الابرار انی
علین) سرینہ مظهر اولور .

اللہک دردنجی ہدایتی کتاب انزال ایتسیدر . هیچ بر پیغمبرک
عمری قیامتہ قدر دوام ایتز . آنلرک عالم فنا نی ترک ایتلردن سوکرہ
امتلی شریعتلرینی اونوتہ بیلرلر . ایشته بو حکمتہ ودهانچہ حکم
جایلیہ بناہ طرف الہیدن کتاب دخی احسان بویورلمشده کہ بدلانییا
امتک دست استفادہسندہ بولونسون . حضرت پیغمبر افندیمن دیورکہ :
ہن کیدیورم . سزہ ایکی شی راقیورم : بری کتاب اللہ ، بری سنت سنیلہ مدر .
بونلرہ یایشده قجہ دنیا کزی ، دینکزی شاشیرمازسکز . حیات محمدیلہ
دوشونکر و تطبیق ایدیکز . حیات حضرت محمدہ (کان خلفہ القرآن)
جملہسنگ افادہ ایتدیکی وجہلہ تمام احکام قرانیہ مطابقی ایدی .
قرانی اوقویک ، نہ دیورسہ حضرت محمدک حیاتی اودر . مثلاً (ادفع
بالنی می احسن فاذا الذی بینک و بینہ عداوۃ کانہ ولی حمیم) بویورولبور .
قرآن عظیم الشان دیورکہ : بدمعاملہ کوردیک وقت حسن صورتلہ
مدافعہ ایت . فنالقی ایتہ . ایلکله مقابلہ قانکہ صوصامش دشمنی اک
خراارتلی دوسنگ یابار . ایشته حضرت محمد بوتون حیانتدہ بوکی قواعد
اخلاقیہ واجتماعیلہ نی تماماً تطبیق ایش بولوندینغی دشمنلرینک دخی تحت
اعترافندہ در . حتی بر جوق کسہلرک ایمان وهدایتی نی ا کرم افندیمنک
بوکی ماملات جیلہلری سبیلہ وقوعہ کلشدر .

دینی سلطنت شخصیلہ ایچون تأسیس ایش دکلددر . دنیا مانی
بریکدیرمدی . اولادینغی کندی میراشدن محروم راقدی ، طالہسندن
هیچ کیمسہ نك خلافتی توصیلہ ایتدی ، تبلیغ ایتدیکی دیندہ منفعت
دنویہ آرامادی . اسباب مختلفہ ایلہ اکتساب ثروت ایلدکدن
سوکرہ دخی غایت قناعتکارانہ بر معیشت اختیار ایتدی . احتیاجدن
فضیلہ ادوائی کرک جمعیت اسلامیلہ نك ، کرک افرادک منفعتنہ اولورق
صرف ایتدی . اسلامده ایلک واقف ذات جلیل رسالہلر ایلریدر .
مدینہ منورہ جوارندہ فدک اسمندہ کی باغچہلرینی وجوہ برہ وقف
ایشاردر ، بو حرکت قناعتکارانہ سی فقر وعجزندن دکل ، امتک یوانی
شاشیرماتی بو صورتلہ دخی بر درس ہدایت و عبرت ویرمک کی عالی
فایلرہ معطوف ایدی .

شوکت اسلامیلہ نك یازلاق زمانلرنده یابدینی معاهدلر ، ظاہراً
ضعیف اولدینی دورلرده یابدینی معاهدلر وار ، بونلرک ہربری امتک

اجتماعیه سنک مداری اولان ثبات و متانتلری ایله برابر تدریجاً نشو و نمایی اداره ایتملیدر. ایسته شریعت اسلامییه بو حکمتی متضمن اوله رق اصول ثابته آلتند، فروعات جدیده سنی تفسیر و تفریح ایدوب کتتمک ایستر. تحولات ایچنده هویتی ، عینیتی ادامه ایدم بیلیمک ایچون ایسته عصردن عصره اوغسادینی تحولاتی روحنه هضم ایستدیره رک کندینی تمیز و تجدید ایتمسی بر نعمت اوله جتی بعض احادیث شریفدن مستنبات اوله یلور .

معلومدرکه قوانین اصلیه تک حیاتی ، ذی حیات اولان ذکالر ، وجدانلره قیامی حیثیتندیدر . بو قیام اولمالیجه صور خطرط و نقوش کتب آلتنده کیزله بیلیمه یاه بالفعل حیاندن وحیانه تئیردن محرومدر . بردولتک جهاز علمی و وجدانیسیدرکه بونلری یاشادیرسه حیاتلریخی تأمین ایدم بیلیر . بویله حیاتی قانونلره ملاک اولوب بونی داغما تأمین ایدم بیان دولت تحولاتی دئیمه طبیعی برحاله کچیره چکنیدن بوتون بوتون انقلابات و اصلاحات تهاسکه لرندندده آراده قایلر . عکسی حالده ایسه بزده اولدینی کی بر کون کلبرکه دولت کندینی اصلاحات و انقلابات ایله تداوی ایتمک مجبوریتی حس ایدر . بردولتک کندینا

اصلاحات لزومی حس ایتمسی امراضنه ، ضعیف و هرمنه دیر بر کون شعور ایله مترافقدر . مرضنه ، هرمنه شعوری لاحق اولان برودک ایلك حادثه روحیه سی ایسه بقای نفس حقیقده بر عقده ایله یاه طوتیلهرقی فکرنده توهم ، اراده سینده فتور کوسترمک و بر خلیجان واضطرابه دوشمک اولورکه بوحال علی الا کثر امراضک کشفی و اصلاحاتک تطبیقنه طائد لوازیمک کرکی کی تمیزینه مانع اولمقدن خالی قالماز .

ضعیف بر خسته تک تام الصحه قوی البنیه السانلری کوردیکه و آم بن شوادم اوله یدم ایسه دیبه طلب محال سوداسنی ابراز ایتمدیکی کی او خلیجان واضطرابده بو دولتی قوی و سالم کوردیکی دولتره تحمیر و تقاییده و کندینه موافق تداویدن ذهلنه بادی اوله رق ایلك خطوه اصلاحاتک یا کلش بر یوله صامعنه باعث اوله بیلیر . هر اصلاح بر احتیاج حیاتی تک سالم بر جوانی و یرمک تعبیر آخرله برینه تک رخنه سنی تمیز و یا مرضنی تداوی ایله مک دیمک اوله جفندن احتیاجک ، رخنه و مرضک تشخیص و تمیز کاملنه موفقتیدن سوکره ال مطاباق کوریلن جواب کافی اک موافق صابیلان تریم و تداوینک اثنای احضار و تطبیقاندن بینه دولت بر آز اسیرفرش اولق مجبوریتندن ده قورتیله ماز . بالتجربه کوریله کن شو حالاتدن دولتی دولتر ، اجتماعی متخصصلر اصلاحاتی اهون شرتاقی ایتمکدن خالی قالماملردر .

فی الواقع اک سالم طریق حفظ الصحه سیاسی به کما یبنی رعایتله وجودی احتیاج تداویدن وارسته بولندیرمق اوله جفنده شبهه بولمادینندن و علی الا کثر جمعیات بشریه تک بو کاله وصول مزیتنی ابراز ایدم مدیکنه باقیلیر و وقوعات تاریخیده دوشونیلیرسه امراضک

ذکالر . خزائن الهیه غیر متناهدیر . یتیمک نوکنمک بیلیمز . فقط نه چارکه بشرک فیصه عقلنه آکلانه بیلمک ایچون افصح العرب افندیمز صورت تشبیه ایله افاده بویورمملردر .

قوللرم سزک دنیاده صادر اولان هر دولو اعمالکنزدرکه خصوصی دفترانده یازیلشدیر . ضبط اولوشدیر . و سوکره اولرک مکافات و مجازاتی سزه و یریله چکدر . دفترانده خیر و ثواب بولان مظهر اولدینی توفیق ن . عنایتدن طولانی و اهاب حقیقی ذوالجلال والا کرام حضرتلر . نه حد و شکران ایلسون . باشقه درلو بولان ، یعنی سیثات کورن کندینندن باشقه کیسه یه تصور بولماسون . چونکه سلامت فعلانده یارادیلش و هر رلو اسباب هدایت احضار ایدیلش اولدنی حالده هواسه . متابته یا کلش بوله تمایل یلش اولسنک تقدسی اوله رق شقاوت چوقورینه دوشمشدیر . حق تعالی حضرتلری جمله سنی ضلالت و شقاوتدن محافظه ایلیر طراق حقدنات ، طاعات الهیه به موافق اولان قوللرم سزه الحاق الهیه و شوآوروقیه ده جمله سنی مغفرت ربانیه سزه نائل و مظهر بویوره آمین ...

حاکم شرعی تک باب مشیخته اعاده سی حقیقده

اسباب و وجبه مضبوطه سی

عالمه بوتون موجودات بر تغیر و تغایر ایچنده بر بقا و توافق عرض ایتمکده درکه بز بونلره قوانین نامنی و یریبورز . کذلک حیات بشرده کوریلن تحولات بر تحول مطلق دکل ، عینیت و بقای وحدت ایچنده بر تحول و یا تحول و تغیر ایچنده بر وحدت عینیتدر .

بر فرد تحولدن تحوله یاشایوب طور بر کن عینیتی ، دوام هویتی محافظه ایدم مدیکی صولت تحولات ایله عالم اموانه قاریشیر ، بناء عایه حیات تحولاتی جریان ایتمیورسه عینیت و توافق سز هبیمج جریان ایدم سز .

حیات دولت ذخی عینی قانونک تحت تأثیرنده در . هر هسانکی دولت اولورسه اولسون عینیتی ، هویتی ضایع ایتمدیکی کون صحه حیاندن چکیمش اولور .

جمعیات بشریه ده بو عینیت و موافق افاده و بقای هویتی تأمین ایدن ، معنایه نظام تحولاته حاکم اولوب طوران اساسات آنک روحی شرائع و قوانین اصلیه سیدر . شرعک ، قانونک قیمتی ایسه و قارنده ، ثبات و شمولانده اولدینی ایچون قوانینک تحولات سرینه سی روح افرادده بر حس استخفاف ، بر فتور اشراف تولید ایله السانلر استنادکاملرینک ثابت بر حقیقت اولماسندن ، بقا و متانتندن امین اولق ایسترلر . لکن بو بقا و ثبات دیگر طرفدن احتیاج تحوله عدم کفایه کی بر شایبه یأسدن ده وارسته اولمالیدر . بو ایسه حقیقتک تشکلا . ننده کی نشوونما خصیصه سنک زمان کلدیکه ظهورینی اراده ایدم جملک بر روح فیض ایله قائم اولور . بر ملتک قانونلری ده عینیتک وحدت